

برنامه تحول و ارتقا پژوهشکده امور اقتصادی

۱- چشم‌انداز پژوهشکده

دستیابی به جایگاهی پیشرو و اثرگذار در تحلیل، تبیین و ارتقاء سیاست‌گذاری اقتصادی ملی و منطقه‌ای، حکمرانی اقتصادی و اقتصاد سیاسی کشور، از طریق رویکردی کل‌نگر و ریشه‌محور به مسائل ساختاری اقتصاد ایران و تمرکز بر سازوکارها، قواعد و مناسبات حاکم بر سیاست‌گذاری و اجرا، به گونه‌ای که پژوهشکده به مرجع فکری و تحلیلی برای تصمیم‌سازی‌های راهبردی در سطوح کلان حاکمیت تبدیل شود.

این چشم‌انداز محقق نخواهد شد مگر این که پژوهشکده به نهادی اثرگذار با مشارکت فعالانه و مرجعیت علمی در گفتمان و نهادهای سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی کشور تبدیل شود؛ در تولید محصولات علمی و دانشی در حوزه‌های سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی نهادی پیشگام باشد و از رتبه‌بندی علمی و سیاست‌گذاری در مقایسه با سایر مراکز پژوهشی وابسته به دولت، برخوردار گردد.

۲- محورهای برنامه تحول پژوهشکده

۱-۲ اصلاح و ارتقاء سرمایه انسانی

اهداف:

- ارتقاء کیفیت علمی و انگیزشی نیروی انسانی موجود و تکمیل کادر پژوهشی مورد نیاز
- دسترسی کارآمد به سرمایه‌های انسانی و تحقیقاتی خارج از پژوهشکده

برنامه‌ها:

- تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای تقویت کمی و کیفی سرمایه انسانی پژوهشکده
- برگزاری کارگاه‌های علمی و مهارتی در زمینه‌های مورد نیاز
- ایجاد تمرکز در فعالیتهای محققین پژوهشکده برای دستیابی به عمق تحقیقاتی و تخصصی
- تعریف ساز و کار مناسب جهت پیاده‌سازی آیین‌نامه‌های ارتقا و ترفیع اعضای هیئت علمی

بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خارج از پژوهشکده:

۱. ظرفیت دستگاه‌ها و نهادهای تحقیقاتی کشور
۲. ظرفیت استادان و دانشجویان دوره دکتری در دانشگاه‌های کشور در بسترهای گوناگون همکاری (مشاوره، هیئت علمی وابسته، فرصت مطالعاتی و ...)
۳. توانمندی متخصصین و کارشناسان خبره در حوزه‌های مرتبط در دستگاه‌های اجرایی و مراکز تحقیقاتی و سیاست‌گذاری

۲-۲ ارتقاء سازمانی و ساختار اداری

اهداف:

- ایجاد ساختاری چابک، مأموریت‌محور و فعالیت‌محور
- ارتقاء محیط کاری پژوهشکده به یک محیط علمی، حمایت‌گر و انگیزه‌بخش مبتنی بر تعامل و همکاری، کارایی، خلاقیت و اثربخشی
- ارتقاء جایگاه پژوهش به نقطه کانونی پژوهشکده
- ارتقاء هماهنگی و تمرکز در مدیریت پژوهش
- باز شدن سازمان پژوهشکده برای مجموعه محققین و متخصصین مرتبط با فعالیت‌های پژوهشکده
- تمرکز بر آموزش و برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های کاربردی با هدف ارتقاء دانش همکاران وزارت اقتصاد

برنامه‌ها:

- بازنگری و ارتقاء ساختار سازمانی فعلی به ساختاری هماهنگ حول پژوهش و تمرکز در حوزه معاونت پژوهشی
- ایجاد هسته‌های تحلیلی راهبردی در حوزه‌های منتخب در قالب میزهای تخصصی با هدف بهره‌مندی از ظرفیت‌های علمی خارج از پژوهشکده و تعامل بیشتر با نهادهای اجرایی و سیاست‌گذاری
- ارتقاء شورای پژوهشی از طریق عضویت صاحب‌نظران اقتصادی از دانشگاه‌های کشور و نهادهای پژوهشی وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی و حضور مؤثرتر آنها در طراحی، هدایت و نظارت سیاست‌ها و برنامه‌های پژوهشی پژوهشکده
- ایجاد شورای هماهنگی علمی پژوهشکده که نقش هماهنگی و هدایت مستمر فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و علمی را برعهده خواهد داشت
- تأسیس روابط عمومی و ارتقاء واحد انتشارات با هدف ایجاد ساختار و بسترهای مناسب برای افزایش اثرگذاری محصولات پژوهشکده
- فعال‌سازی آزمایشگاه سیاست‌گذاری برای تولید منظم محصولات داده‌محور و شاخص‌های کمی در حوزه سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی کشور
- بازنگری در فرایندهای اداری و مالی برای کوتاه‌سازی، بهبود کارایی هزینه، افزایش سرعت و کیفیت اقدام و تسهیل ارتباط با صنعت و جامعه
- اصلاحات نهادی لازم برای ایجاد هم‌افزایی بین پژوهشکده و دستگاه‌های اجرایی و نهادهای سیاست‌گذار
- طراحی و راه‌اندازی پایگاه و سایت اینترنتی متناسب با فعالیت‌های مدنظر پژوهشکده
- فعال‌سازی بخش آموزش به منظور برگزاری دوره‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی

۳-۲ توسعه تعاملات راهبردی با نهادهای سیاست‌گذار و نخبگان مستقل

اهداف:

- تبدیل شدن به مرکز ارتباطی وزارت امور اقتصادی و دارایی با بدنه نخبگان علمی و فکری اقتصادی کشور
- ایجاد شبکه‌ای از کنشگران اقتصادی و اجتماعی در حوزه‌های تحقیقاتی مرتبط
- اشتراک‌گذاری فعالیت‌ها و ایجاد ارتباط نظام‌مند با مراکز سیاست‌گذاری و تحقیقاتی کشور

برنامه‌ها:

- تدوین برنامه‌های همکاری مستمر با مراکز علمی و سیاست‌گذاری کشور، به ویژه نهادهای مرتبط با وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و نهادهای پژوهشی کشور
- تعامل با دانشگاه‌ها و مراکز علمی در راستای تمرکز بر مسائل اقتصاد کشور مرتبط با وزارت امور اقتصادی و دارایی (در قالب رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی، طرح‌های پژوهشی، گزارش‌های علمی و ...)
- راه‌اندازی شبکه همکاران راهبردی پژوهشکده متشکل از پژوهشگران دانشگاهی، نخبگان و کارشناسان حوزه‌های سیاست‌گذاری کشور
- طراحی و اجرای پروژه‌های علمی مشترک با سایر نهادهای تحقیقاتی و سیاست‌گذاری
- تشکیل اتاق‌های فکر موضوعی در حوزه‌های سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی
- برگزاری برنامه‌های توسعه علمی مانند رویدادهای مناسبی، نشست‌های گفتمان‌سازی و کارگاه‌های علمی
- تدوین برنامه‌های مشترک مدیریت دانش در حوزه‌های سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی

۴-۲ اصلاحات زیرساختی و ارتقاء امکانات فنی

اهداف:

- تقویت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- بهبود امکانات فیزیکی و نرم‌افزاری پژوهشکده
- بهبود فضاهای فیزیکی

اقدامات پیشنهادی:

- تقویت سایت پژوهشکده
- بازنگری و ارتقاء فضاهای فیزیکی پژوهشکده و بهینه‌سازی کاربری آنها
- تأسیس واحد فناوری اطلاعات و ارتقاء امکانات فناوری اطلاعات
- تأسیس روابط عمومی با هدف تسهیل فرآیندهای پژوهشی، ارتباطات و تعاملات داخلی و خارجی
- ارتقاء بودجه پژوهشکده
- ایجاد بانک داده مرتبط با حوزه‌های فعالیت
- ارتقاء نشریات و انتشارات پژوهشکده

نظارت علمی بر سیاست‌گذاری، طراحی و اجرای فعالیت‌های پژوهشی

مطابق اساسنامه پژوهشکده، در رأس ساختار پیشنهادی، یک شورای پژوهشی در چارچوب تعاریف و اختیارات مصوب، با مسئولیت نظارت و سیاست‌گذاری بر فعالیت‌های پژوهشی قرار دارد که ریاست آن برعهده رئیس پژوهشکده است. با فعال‌تر کردن این شورا از طریق عضویت صاحب‌نظران اقتصادی از دانشگاه‌ها و نهادهای پژوهشی وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی و حضور مؤثرتر آنها در فعالیت‌های پژوهشکده در طراحی، هدایت و نظارت سیاست‌ها و برنامه‌های پژوهشی پژوهشکده، نقش مهمی ایفا خواهد نمود.

در کنار این شورا، شورای هماهنگی علمی به‌عنوان یک رکن هماهنگی، مسئولیت هدایت مستمر فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و علمی پژوهشکده را بر عهده دارد. این شورا به‌طور مستمر جلسات خود را برگزار کرده و هماهنگی و نظارت مستمر بر طراحی، اجرا و پیشرفت پروژه‌ها، رفع مشکلات اجرایی و ایجاد هم‌راستایی بین فعالیت‌های مختلف را تضمین می‌کند.

تمرکز و هماهنگی در ساختار پژوهشی

یکی از اصول مهم مورد نظر در ارتقاء ساختار پژوهشی و بازطراحی فعالیت‌ها و فرایندهای پژوهشی، وجود هماهنگی و سازگاری بین واحدهای مختلف پژوهشی بوده است. بر این اساس، ساختار پیشنهادی پژوهشکده با قرار دادن تمام گروه‌ها و واحدهای پژوهشی زیر نظر معاونت پژوهشی، تلاش دارد ضمن ایجاد تمرکز در مدیریت امور پژوهشی، هماهنگی مستمر و کارآمد بین واحدهای مختلف پژوهشی را ایجاد کند.

توجه به کارآمدی و اثربخشی فعالیت‌های پژوهشی

با طراحی این ساختار، پژوهشکده قادر خواهد بود به‌طور مستمر و منظم بر کیفیت پروژه‌های پژوهشی نظارت داشته باشد. از یک‌سو، واحد انتشارات، روابط عمومی و بین‌الملل مسئول انتقال مستمر و اثربخش نتایج پژوهشی و افزایش اعتبار علمی پژوهشکده خواهند بود و از سوی دیگر، واحد اداری و مالی با هدف مدیریت منابع مالی و پشتیبانی از پژوهشگران، کارآمدی عملیاتی پژوهشکده را ارتقاء خواهد داد.